

Benedikt XVI. v Nemecku aj s moslimami a evanjelikmi

Pápež Benedikt XVI. sa stretol so zástupcami moslimskej obce v Nemecku, ktorí privítali jeho vyjadrenia s nádejou na lepšie vzťahy medzi moslimami a kresťanmi. Pápež sa v úvode druhého dňa svojej štvordňovej návštevy rodného Nemecka zišiel v Berlíne s 15 moslimskými predstaviteľmi, lídrami moslimských organizácií a islamskými učencami. Stretnutie na vatikánskom zastupiteľstve sa konalo za zatvorenými dverami, podľa hovorca Nemeckej biskupskej konferencie „prebehlo v srdečnej atmosfére“. Benedikt XVI. na stretnutí vyzdvihol význam náboženstva v súčasnej čoraz sekularizovanej spoločnosti i spoločné hodnoty, ktoré zastávajú kresťania i moslimovia. Obe strany sa podľa jeho slov musia neustále snažiť o lepšie porozumenie, ako aj spolupracovať na vytváraní lepšieho sveta. Predseda Ústrednej rady moslimov v Nemecku Aiman Mazyek po schôdzke uviedol, že pápež kladie veľký dôraz na kresťansko-moslim-

ský dialóg, čo je „dôležitý a priateľský“ signál, ktorý moslimskí lídri vnímajú ako „veľkú príležitosť“ na zlepšenie vzťahov. „Musí dať jasne a jednotným hlasom najavo, že bezmedznosť a ideológia ‚všetko je dovolené‘ je proti ľudskej prirodzenosti, proti ekologickej a ekonomickej racionálnosti,“ vyhlásil Mazyek. Benedikt XVI. včera na ekumenickej bohoslužbe v Erfurte odmietol požiadavky niektorých nemeckých evanjelikov na ústupky v ekumenickom procese, ktoré by umožnili rýchlejšie zblížovanie katolíkov a protestantov. V kázni v augustiniánskom kláštore, v ktorom pred 500 rokmi pôsobil katolícky mních a neskorší reformátor Martin Luther, zdôraznil, že zblížovanie rozdelených kresťanských cirkví nemožno dojednať vo forme kompromisu. Dôležitou úlohou všetkých kresťanských konfesíí je podľa neho zachovanie viery, ktorú sekularizačné tendencie vytlačujú na okraj v súčasnej spoločnosti.

Šport, 24.9.2011

Pápež sa stretol s obeťami kňazov

Počas návštevy v Nemecku sa Benedikt XVI. stretol s obeťami zneužívania.

Mala to byť návšteva, ktorá podporí veriacich a pokúsi sa zabrániť ich odchodu z cirkvi. No okrem tisícok ľudí na omšiach a skandujúcej mládeže musel pápež Benedikt XVI. čeliť aj protestom či konfrontácii s obeťami zneužívania. Na poslednej omši počas jeho návštevy vo vlasti bolo včera najviac ľudí. Do Freiburgu prišlo 90-tisíc veriacich.

Rozhovor s obeťami

S dvomi ženami a tromi mužmi, obeťami zneužívania, sa stretol pontifik v piatok večer, aby im vo vyše hodinovom rozhovore prejavil ľútosť.

„Atmosféra bola vcelku uvoľne-

ná,“ komentoval pre Reuters stretnutie vatikánsky hovorca Federico Lombardi. „Pápež ukázal, že chápe bolesť obetí a cirkev urobí všetko, aby sa už nič podobné nestalo.“ Len v Nemecku asi sedemsto ľudí požaduje od cirkvi a kňazov odškodnenie za zločiny, ktorých sa v minulosti dopustili.

Vydržali totality

V sobotu pápež na omši odmietol homosexuálne manželstvá, potraty či eutanáziu. V durínskom Erfurte však hlava katolíckej cirkvi hovorila aj o schopnosti bojovať s totalitami. „Najskôr ste museli vydržať hnedú a potom červenú diktatúru,“ povedal Benedikt XVI. „A tie pôsobili na kresťanskú vieru ako kyslý dážď.“

Tomáš Prokopčák, SME, 26.9.2011

Kde je Boh, tam je budúcnosť

Toto motto v čase všeobecného hľadania zmyslu života a jeho skutočných hodnôt dominovalo oficiálnej návšteve pápeža Benedikta XVI. v Nemecku.

Nemeckí katolíci si zaslúžia uznanie za všetko dobro, ktoré pre svoju krajinu robia. Mali by však pokračovať v úsilí vytvoriť si bližší vzťah k Bohu. Vyhlásil to včera na omši vo Freiburgu na záver štvordňovej návštevy. Na záverečnej omši sa z celého pápežovho programu vo vlasti zúčastnilo najviac, až 90 000 ľudí. „Cirkev má v Nemecku množstvo charitatívnych a sociálnych zariadení, prostredníctvom ktorých odovzdáva lásku k bližnému spôsobom, akým sa spoločenský ošoh dostáva i na tie najodľahlejšie miesta...“ vyhlásil pápež. Ešte v piatok urobil významné gesto, keď sa na polhodinu stretol s dvoma ženami a tromi mužmi, ktorí boli obeťami zneužívania počas cirkevnej výchovy na farnostiach v rôznych kútoch Nemecka. Prejavil „hlboký súcit a ľútosť“ nad utrpením, ktoré obeť sexuálneho zneužívania museli znášať. Bol „hlboko otrasený“ a vyjadril vieru, že „Boh vylieči rany obetí a dodá im vnútorný pokoj.“ Benedikt XVI. zároveň uistil obeť sexuálneho zneužívania, že predstavitelia cirkvi sú odhodlaní prijať účinné opatrenia na ochranu detí pred zneužívaním, uviedol Vatikán. „Nezdráham sa vás vyzvať: potešte ma pevným splynutím s Kristom. Cirkev v Nemecku prekoná veľké úskalia, súčasne i budúce, a zostane životodarnou súčasťou spoločnosti,“ prihovril sa Benedikt XVI. včera veriacim. Svätý Otec zdôraznil, že „škody nemôžu cirkvi napáchať neprajníci, ale len nezapálení kresťania“.

Šport, 26.9.2011

Benedikt XVI. prilákal stotisíc veriacich

Na poslednej omši, ktorú pápež slúžil na návšteve Nemecka, sa vo Freiburgu zišlo 100-tisíc ľudí. Benedikt XVI. sa v kázni sústredil na otázku slobody. Zdôraznil, že Boh dal človeku možnosť voľby medzi dobrom a zlom.

Kritizoval ľudí, ktorí cirkev vidia len ako náboženský aparát: „Tí, čo o Bohu pochybujú, sú ku kráľovstvu Božiemu bližšie, než veriaci, ktorých viera sa stala rutinou a cirkev chápu iba ako inštitúciu bez toho, aby nechali vierou zasiahnuť srdcia.“ **Pravda, 26.9.2011**

Márne nádeje na zblíženie

Nádeje nemeckých protestantov na rýchlejšie zblíženie s katolíckou cirkvou boli nedorozumením. Vyhlásil to pápež Benedikt XVI. počas bohoslužby v nemeckom Erfurte, ktorá je rodiskom Martina Luthera.

Neuvedený: „Hlava Katolíckej cirkvi odmietla zblížovanie oboch náboženských smerov s tým, že vytváranie umelej viery cestou kompromisov nemá zmysel. Pápež sa na návšteve rodného Nemecka stretol aj so zástupcami moslimských organizácií. Moslimov považuje za charakteristický znak krajiny a vyzval ich na dodržiavanie nemeckých zákonov.“ **TA3, 24.9.2011**

Benedikt XVI. schladil evanjelikov

Pápež Benedikt XVI. nepodporuje rýchle zblížovanie katolíkov s evanjelikmi. Na ekumenickej bohoslužbe vyhlásil, že nádeje, ktoré sa vkladali do jeho návštevy Nemecka boli nedorozumením. K zjednocovaniu kresťanov pod jednu cirkev pristupuje svätý otec maximálne zdržanlivo.“

Počas svojho pobytu v Berlíne sa pontifik stretol aj so zástupcami nemeckých moslimských organizácií. Moslimov označil za charakteristický znak Nemecka. Zároveň ich vyzval k dodržiavaniu nemeckých zákonov. **TV JOJ, 24.9.2011**

Súkromné stretnutie s chorým Helmutom Kohlom!

Benedikt XVI. ukončil návštevu Nemecka:

Hlava Rímskokatolíckej cirkvi ukončila svoju návštevu rodného Nemecka. V predvečer odletu do Vatikánu sa však Benedikt XVI. (84) v súkromí stretol aj so symbolom zjednotenia Nemecka Helmutom Kohlom (81).

Nemecké bezpečnostné zložky si vydýchli. Pápež Benedikt XVI. totiž ukončil návštevu svojho rodného Nemecka. Tá sa však nezaobišla bez zásahu polície.

V sobotu totiž šialený muž spustil strelbu zo vzduchovky na ochranku Svätého Otca. Vzápätí skončil v policajnej cele. V predvečer odletu sa Benedikt XVI. ešte v súkromí stretol so symbolom zjednoteného Nemecka.

Z kedysi mohutného muža Helmuta Kohla, ktorý sa pričínil o definitívny pád Berlínskeho múra, je dnes už iba starec na vozíčku. Trpí zdravotnými problémami a len zriedkavo sa objavuje na verejnosti. Stretnutie s pápežom si však nedal ujsť rovnako ako jeho manželka Maike Kohlová. Na záverečnej omši sa z celého pápežovho programu vo vlasti zúčastnilo najviac, až 90 000 ľudí. Návštevu Benedikta XVI. v Nemecku okrem všadeprítomného škandálu so zneužívaním mládeže duchovnými poznačili aj protesty odporcov proti názorom Vatikánu na homosexualitu, antikoncepciu a ďalšie otázky spoločenského života. **(pol)**

Nový čas, 26.9.2011

Viac než celibát

Keby sa s kritikou, akej musel čeliť pápež pred príchodom do Nemecka, stretol predstaviteľ iného štátu, tak by svoju cestu odriekol, z krajiny by povolal i svojho veľvyslanca a prerušil by diplomatické styky. Čo zaživalo Nemecko pred cestou Benedikta XVI., hraničilo s normálom. Aj na eurokrízu sa zabudlo, a médiá od rána do večera viedli diskusie, často až surové verbálne útoky, o tom, čo všetko musí cirkev na sebe zmeniť. Celibát bol pre Nemcov odrazu závažnejší problém ako euroval. Každý mal pocit, že môže fundovane prispieť do debaty. Zatiaľ čo v ekonomických a politických otázkach médiá dbajú o to, aby sa k téme vyjadrovali ľudia, ktorí jej aj rozumejú, v otázke cirkvi bol otvorený priestor každému, či už mal čo múdre povedať, alebo nie.

Politikom neulahodíte

Benedikt ešte pred príchodom do krajiny reagoval pokojne, v pluralitnej spoločnosti majú miesto aj protestné reakcie. Rozvážne sa posúval od jednej misijnej zastávky k druhej, a to napriek kritike politikov, ktorej musel denne čeliť. Mnohým poslancom nestačilo, čo povedal na pôde parlamentu, zostilo ich, že explicitne neriešil arabskú revolúciu, európsku krízu, ale rozprával o svedomí a zodpovednosti politika voči človeku a jeho dôstojnosti. Akoby tieto témy nesúviseli. Politici vyjadrili sklamanie, že sa nedohodol

s protestantmi, že neriešil sobáš rozvedených či postavenie žien v cirkvi. Obzvlášť ľavicoví politici, hoci chvíľami nezaostávali ani kresťanskí demokrati, s ním boli v permanentnom spore.

Dva svety

Azda len nevyhnutným dôsledkom bol jeho nedeľňajší príhovor, kde otvoril otázku odluky štátu od cirkvi. Nemecko dodnes nedosiahlo úplnú odľahu, čo pápeža neteší. Ako sa vyjadril, sekularizácia mala liečivý vplyv pre spoločnosť i cirkev. Odlukou od štátu stratila cirkev privilégiá, ale zároveň ju to aj oslobodilo. Určite nie je v pápežovom záujme, aby sa veriaci stiahli z verejného života. Práve naopak. Jeho záujmom len je, aby sa nepremiešali úlohy a pozície cirkvi a svetskej politiky. Cirkev nemôže večne so svetským spektrom diskutovať, že jeho myšlienky nie sú jej myšlienkami a jeho cesty nie sú jej cestami. Ona si musí držať svoje pozície, z čoho v nemalej miere napokon profituje celá spoločnosť. Benediktova návšteva Nemecka tak dosiahla vrchol, o ktorom sa bude ešte dlho diskutovať. Pri troche šťastia dlhšie ako o celibáte.

**Katarína Mallok, politologička
SME 28.9.2011**

Cirkev nemôže večne so svetským spektrom diskutovať, že jeho myšlienky nie sú jej myšlienkami.

Rádio Slovensko sťahuje omše

Prvý okruh Slovenského rozhlasu by mal priniesť od februára ešte viac spravodajstva.

Ludia zvyknutí počúvať v nedeľu bohoslužbu na prvom okruhu verejnoprávneho Slovenského rozhlasu budú musieť zrejme od nového roka preladit' na Reginu.

Aj detská rozprávka, vysielaná v nedeľňajšom doobednom programe, sa asi z Rádia Slovensko presťahuje len na Reginu. Prenosy bohoslužieb či rozprávka tak zostanú zachované, ale nebudú ich vysielat' obe rádiá naraz.

Okrem vynoveného nedeľňajšieho vysielania chce rozhlas pridať viac spravodajstva a posilniť informácie z regiónov. Pripravované zmeny čakajú na to, čo povedia poslucháči v prieskumoch a či ich schváli Rada RTVS.

„Koncom roka budeme mať výsledky mapovacej štúdie poslucháčov. Mesiac potrebujeme na jej vyhodnotenie, tak aby sme k prvému februáru boli pripravení,“ hovorí programový riaditeľ RTVS Ľuboš Machaj.

Modernejší prvý okruh
Nedeľa dnes

Rádio Slovensko

6.04 Dobré ráno, Slovensko

7.00 Rádiožurnál

8.05 Rozprávková hra - repríza

9.05 Rozprávka

9.30 Kresťanská nedeľa

10.30 Vec verejná - Talk show
Michala Tvarožka

11.05 pravidelný hodinový blok
striedajúcich sa relácií

12.00 Rádiožurnál

Aj keď si Rádio Slovensko udržuje pozíciu počúvaného a najdôveryhodnejšieho rádia, dlhodobo je kritizované za zastaranú štruktúru a štýl vysielania.

„Postupné zmeny v programovej štruktúre majú za cieľ rozšíriť prúdové vysielanie s minimálnym počtom nahratých relácií tak, aby sme mohli pružne reagovať na dianie tu a teraz,“ hovorí šéf informačných rádii v rozhlase Vincent Štofanič.

Bývalý investigatívny novinár chce v programe získať čo najväčší priestor na možnosť živých vstupov. Vysielanie by malo byť podľa Štofaniča po novom postavené na mienkotvornom spravodajstve, silnej

pozícii zahraničného spravodajstva, priamych prenosoch zo športových podujatí, kvalitnej publicistiky a zaujímavostiach z archívu.

Spravodajstvo má muchy, ale na slovenský éter je to vysoký nadštandard, píše Juraj Javorský.

Čítajte komentár - Regina po svojom

Rovnaké vysielanie na oboch staniaciach postupne zlúčia, čím sa vysielací čas zefektívni. Ešte pred tromi rokmi vysielala Regina dvanásť hodín spoločného vysielania s Rádiom Slovensko, dnes už podstatne menej.

„Postupne sa spoločný podiel redukuje. Predovšetkým niektoré večerné programy, ktoré obe stanice vysielajú, sa dajú chápať, že sa k sebe približujú, a tie by sme chceli vyriešiť zlúčením. Na to potrebujeme mapovaciú štúdiu,“ hovorí Machaj.

Zmeny čakajú aj druhý okruh verejnoprávneho rozhlasu. Rádio Regina je podľa Štofaniča alternatívou pre Rádio Slovensko, keďže ide o plnoformátovú stanicu.

„Takto by sa mala profilovať aj v novej vysielacej štruktúre s dôrazom na jej informačnú jedinečnosť, najmä pokiaľ ide o spravodajstvo a publicistiku,“ povedal Štofanič. „Záujem vedieť viac o svojom regióne v celom spektre spoločenského života je dôvodom, prečo si naladiť práve Rádio Regina,“ hovorí.

Omše už skúsili vynechať

Rádio Slovensko vynechalo živý prenos z bohoslužieb už počas sviatkov. Na sv. Cyrila a Metoda či Sedembolestnú Pannu Máriu omše neodvysielalo. Od nového roka preto zrejme prejde vysielanie na Rádio Slovensko aj v nedeľu na takýto režim. V rannej nedeľňajšej programovej štruktúre by mal program Kresťanská nedeľa, kde sa vysielajú bohoslužby, nahradiť predĺžený magazín Dobré ráno Slovensko.

Program, ktorý dnes vysielá Rádio Slovensko každý deň v týždni, obsahuje okrem hovoreného slova a hudby aj hudobný či historický kalendár a predpoveď počasia.

V nedeľu sa vysielala od šiestej do ôsmej, keď ho striedajú rozprávkové hry a po nich nasleduje o pol desiatej bohoslužba. Po novom by sa magazín natiahol o vyše dve hodiny.

Šéf programu: Máme málo ľudí v regiónoch

Programový riaditeľ RTVS Ľuboš Machaj verí, že diváci prijímú presun bohoslužieb. S detskými reláciami veľmi hýbať nechce.

Prečo v rozhlase presúvate priame prenosy z bohoslužieb?

„Už nechceme, aby sa niektoré programy vysielali paralelne. Omše sú posledný priestor, kde sa na staniaciach Regina a Rádio Slovensko spájajú.“

Zatiaľ to nechceme riešiť radikálne, ale od budúceho roka pripravujeme zmeny. Už počas sviatkov sme omše vysielali iba na Regine, zachovali sme len ich nedeľné vysielanie. Počas sviatku Sedembolestnej Panny Márie sme omšu z Rádia Slovensko vypustili už tretí alebo štvrtý raz.“

Aké máte na ich vypustenie ohlasy?

„Riaditeľ informačných programových služieb nemá na to negatívne reakcie.“

Na Slovensku chýba dynamické spravodajské rádio, ako je napríklad Rádiožurnál Českého rozhlasu. Chcete sa k nemu priblížiť?

„Rádio Slovensko vysielala každú polhodinu spravodajstvo. Vo vysielaní sme vytvorili veľa priestoru na vstupy športových aj zahraničných informácií.“

Blíži sa to k Rádiožurnálu.

Nie je to ešte úplne tak, že ranný plus večerný program a víkendový, ale Rádio Slovensko sa v posledných troch rokoch výrazne priblížilo k Rádiožurnálu poslaním aj hudobným formátovaním.

Či pôjdeme ešte zásadne bližšie k tomuto formátu, ukáže mapovanie divákov.

Ale smerom k informovaniu a zameraniu na generáciu 35+, tak to určite áno.“

Kde skončí detské vysielanie, ktoré nespadá pod túto cieľovú skupinu?

„Detské vysielanie je verejnoprávne a nie je v rozpore s informačným rádiom. Musíme sa prispôbiť poslucháčom. Detské vysielanie chápajú ako ikonou vysielania. Možno sa rozprávka v nedeľu presunie na

pokračovanie na str. 4

Začína sa proces blahorečenia otca a syna Munkovcov

Dvaja slovenskí Židia, ktorí žili v Ružomberku, sa môžu stať svätými. František Munk a jeho syn Tomáš, ktorí sa stali kresťanmi, zahynuli počas druhej svetovej vojny pri pochode smrti. Katolícka cirkev ich vníma ako príklad hrdinského života kresťanov, ktorí zomreli mučeníckou smrťou a dnes sa začína proces, jeho cieľom je, aby boli vyhlásení za blahoslavených a neskôr za svätých. Rodina Munkovcov, manželia a dve deti, prijala krst v roku 1939. „Obrátili sa na kresťanstvo, ale svoje židovské korene si zachovali,“ hovorí zástupca provinciála Jozef Bartkovjak z Provincialátu Spoločnosti Ježišovej na Slovensku. Otec František bol v Ružomberku, kam sa rodina prisťahovala, riaditeľom celulózky a Tomáš vstúpil do jezuitského noviciátu. Pod ich vplyvom sa stal kresťanom aj básnik a prozaik Pavol Strauss. „U nich som videl, čo znamená nasledovať Ježiša Krista v každodennom živote, v neustálej práci na sebe, v láske ku každému a v znášaní krížov. Môj odpor sa rozplýval postupne v intenzite ich žitého a prežívaného kresťanstva, aké som si do tých čias nevedel predstaviť,“ spomína Strauss v knihe *Mučeníci lásky ku Kristovi*. Gestapo Munkovcov zatklo v decembri 1944. Tomáša odviekli priamo z noviciátu.

Matku Gizelu spolu s druhým synom Jurajom transportovali do koncentračného tábora Bergen-Belsen, otca Františka a Tomáša do Sachsen-

hausenu. Katolícky kňaz Edmund Peter Bárdoš, tiež konvertita, na nich v knihe *Mučeníci lásky ku Kristovi* spomínal takto: „Plní optimizmu čakali vyslobodenie.“ Keď na nútených prácach Tomáš nezvládal plniť príkazy, dozorca ho začal biť.

Spolu s otcom na to reagovali modlitbou. Aj ostatným vlievali nádej. „Boli naším svetlom v lágri,“ hovorili svedkovia. Otec a syn zahynuli pri pochode smrti. Pár dní pred koncom vojny, pravdepodobne 22. apríla 1945 pri meste Neuruppin. Zastreli ich po tom, čo Tomáš prestal vládať a otec chcel strážnika uprosiť, aby si mohol oddýchnuť. „Ich príbeh je aj mementom, koľkí Židia na Slovensku nespravodlivo a nevinne zomreli. Ide o to dať zmysel obetiam holokaustu, kľúčovej tragickej udalosti 20. storočia,“ hovorí zástupca provinciála Jozef Bartkovjak z Provincialátu Spoločnosti Ježišovej na Slovensku. Diecézny proces blahorečenia Františka a Tomáša Munkovcov otvorí bratislavský arcibiskup a metropolita Stanislav Zvolenský v kostole Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave.

Ich príbeh je aj mementom, koľkí Židia na Slovensku nespravodlivo a nevinne zomreli. Ide o to dať zmysel obetiam holokaustu, kľúčovej tragickej udalosti 20. storočia. Jozef Bartkovjak Provincialát Spoločnosti Ježišovej na Slovensku.

Eva Okoličániová
Pravda, 27.9.2011

Toto víno pijú rytieri

Špeciálny mok z Tibavy sa k bežným smrteľníkom nedostane

SOBRANCE/TIBAVA - Skutočne výnimočný mok. Taký vedú pripraví vinári z východu Slovenska. Obyčajný človek sa k nemu nedostane, používajú ho len kňazi pri liturgiách. Na tibavský nápoj pravdy nedá dopustiť ani samotný arcibiskup. Uprednostňuje ho i rytiersky rád sv. Lazara z Jeruzalema.

„Toto je moja krv...“ ozýva sa v chrámoch pri premene vína na krv Kristovu. Takéto omšové starostlivo vyrábajú v Pivnici Tibava.

Majiteľ za jeho kvalitu ručí osobne vlastným menom. Musel preto zložiť i prísahu.

„Liturgické víno má prísne stanovené podmienky výroby aj ošetrovania hrozna. Niekedy boli nadštandardné, no dnes sú na úrovni vína s chráneným označením pôvodu,“ vysvetľuje výkonná riaditeľka Pivnice Tibava Monika Bunčáková. No pri omšovom víne sa nesmú používať chémie ani sladidlá. Od jeho kvality totiž vraj závisí platnosť sviatosti oltárnej. Víno požehnal prešovský arcibiskup a metropolita Mons. Ján Babjak. „Doviedli sme

dokončenie zo str. 3

Reginu, ale typ detského vysielania by mal zostať zachovaný. Je to však ešte predčasné.“

Rádio Slovensko nemá veľa regionálneho spravodajstva, takéto príspevky končia najmä na Regine. Spojíte ich?

„Áno, chceme. Problém je v tom, že sa ťažko dopĺňajú stavy spravodajcov v regiónoch mimo Banskej Bystrice a Košíc. Keď sa porovnáme len s Českom, majú trinásť regionálnych štúdií. My máme podstatne menej regionálnych spravodajcov. Hlavne na juhu máme s ich počtom problém.“

Bol by som rád, keby najdôležitejšie celoplošné informácie odzneli na Rádiu Slovensko a v rozšírenej, analytickejšej podobe na Regine. Rozhlas má ísť čo najbližšie k ľuďom aj v regiónoch, a nie len poskytovať zahraničné a celoštátne informácie.“ **SME, 24.9.2011**

Vysielat' omše má len Regina

Bohoslužby kresťanských cirkví, ktoré vysielala Slovenský rozhlas v nedeľu predpoludním, sa zrejme presunú len na jeho okruh Rádio Regina. Doteraz ich vysielali dva okruhy súčasne. Rádio Slovensko, ktoré sa má zamerať viac na spravodajstvo, priamy prenos vynechalo už počas dvoch štátnych sviatkov a podľa programového riaditeľa Ľuboša Machaja sa nestretlo s odmietavými reakciami. Rádiá by mali vysielat' aj menej iných spoločných programov. Rozhlas ešte zmeny testuje, schváliť ich musí Rada RTVS.

Rádio Regina, 26.9.2011

ho do pivnice, vybral si Cabernet Sauvignon. Splňa podmienky liturgického vína, ale používa ho zrejme viac na reprezentatívne účely,“ prezrádza riaditeľka. Rád rytierov sv. Lazara z Jeruzalema si zasa vybral značku Tramín červený. Výťažok z jeho predaja venuje na výstavbu nemocnice Al Saher Kehabab v Sýrii. **(ee), Nový čas, 26.9.2011**

Neplánujeme plánované rodičovstvo

Minulý týždeň schválili poslankyne a poslanci Národnej rady jeden z balíka zdravotníckych zákonov predložených ministrom zdravotníctva za KDH Ivanom Uhliarikom. Bez väčšej diskusie prešli aj ustanovenia, na ktorých neprijateľnosť vopred upozornili ľudskoprávne mimovládne organizácie.

Antikoncepcia

len zo zdravotných dôvodov

Ustanovenia sú diskriminačné voči ženám, pretože výslovne zakazujú úhradu antikoncepčných prostriedkov určených na prevenciu neželaného otehotnenia z verejného zdravotného poistenia. Znamená to, že poisťovne môžu uhradiť len antikoncepciu predpísanú zo zdravotných dôvodov. Nebudú však môcť preplatiť antikoncepčné prostriedky ženám, ktoré sa chcú samy alebo so svojimi partnermi rozhodnúť o tom, kedy a koľko detí sa im narodí. Inými slovami, keď sa rozhodnú slobodne realizovať svoje právo a postup, ktorý podporujú a propagujú demokratické vlády väčšiny krajín EÚ, OSN i Svetová zdravotnícka organizácia: zodpovedné plánované rodičovstvo. Princíp rovnosti a zákaz diskriminácie, o ktoré sa pri tom opierajú, obsahuje naša ústava aj antidiskriminačný zákon. Každému uvažujúcemu človeku je jasné, že počatie a porodenie detí, rovnako ako starostlivosť o ne a ich výchova si vyžadujú maximálnu zodpovednosť. Deti by sa preto mali rodiť len vtedy, keď sa rodičia pre ne rozhodnú z vlastnej vôle a po zrelom zvážení. Platí to dvojnásobne pre ženy. Ony predsa nesú všetku ťarchu i riziká tehotenstva a pôrodu.

Zodpovednosť sa nedelí rovnocenne

Zodpovednosť v oblasti reprodukcie, ale aj starostlivosť o deti sa na Slovensku žiaľ nedelí rovnocenne. Ešte stále ju viac znášajú ženy. V prvom rade teda ony majú právo rozhodovať o počte a čase narodenia svojich detí.

A nielen to. Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a ďalšie medzinárodné i slovenské právne normy vyžadujú, aby štát zabezpečil úplnú realizáciu práv žien, rovnako aj ich prístup k službám zdravotnej starostlivosti určeným výhradne pre ne a k prostriedkom, ktoré

im umožnia tieto práva uplatňovať. A to nielen formálne, ale fakticky, v každodennom živote. Antikoncepcia nie je záležitosťou životného štýlu či sexuálnej rozkoše. Ide predovšetkým o vážnu otázku ľudských práv žien a primárnej starostlivosti o ich zdravie.

Osobitne závažná je v prípade diskriminácie, nezriedka aj útrap a násilia rôzneho druhu, fyzického, psychického, ekonomického, ktorým vystavujú ženy násilní partneri práve pre ich tehotenstvo alebo prostredníctvom neho. Ak by tieto ženy mali bezplatný či aspoň lacnejší prístup k antikoncepcii, mohli by sa násiliu lepšie brániť. No teraz zákon zablokoval šancu, že niektorá osvietenejšia vláda v budúcnosti umožní aspoň čiastočnú úhradu antikoncepcie z verejného zdravotného poistenia. Kedy bude verejná moc - a spoločnosť - na Slovensku rozumieť podstate ľudských práv a miere svojej zodpovednosti za ich napĺňanie u všetkých, teda i u žien? Kedy sa starostlivosť o ženy i tá preventívna - stane jedným z pilierov zdravotnej politiky? V Británii už dávno vedia, že takýto prístup sa oplatí aj z ekonomického hľadiska. Aj ďalších 17 krajín EÚ (teda dve tretiny členských štátov) hradí antikoncepciu úplne alebo čiastočne z verejného zdravotného poistenia.

Slovensko zaostáva

Ešte v roku 2008 Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien osobitne upozornil Slovenskú republiku, že služby v oblasti plánovaného rodičovstva u nás zaostávajú za medzinárodným štandardom. Vyzval vládu, aby zlepšila prístup žien k finančne dostupnej starostlivosti o ich reprodukčné zdravie, k finančne dostupným prostriedkom plánovaného rodičovstva i prístup k informáciám v tejto oblasti. Žiadna zo slovenských vlád však toto odporúčanie nezobrala vážne: nepodnikla žiadne kroky a už vôbec sa komplexne nezaoberala prekážkami, ktoré bránia ženám v prístupe k antikoncepčným prostriedkom. Upozornenia mimovládok a medzinárodných orgánov ani etická či aspoň ekonomická úvaha parlament pri Uhliarikovom zákone zjavne nevyrušovali. Poslanci, prevažne muži (v parlamente je len 24 žien, teda 16%), schválili ustanovenia zákona,

ktoré uvedené práva žien nerešpektujú, naopak, obmedzujú ich. Väčšina poslancov Smeru, celá SNS a časť SaS sa zdržala hlasovania, väčšina SDKÚ, celé KDH a Most-Híd boli proti vypusteniu týchto ustanovení. Ich prijatím zakotvili diskrimináciu žien priamo do právneho poriadku SR a zrejme sú s tým navýsost spokojní. Signály o neprijateľnom prístupe poslancov prišli už skôr: jediné dva zo šesťdesiatky pozmeňovacích návrhov, ktoré neprešli gestorským výborom pre zdravotníctvo, boli práve návrhy vypustiť diskriminačné ustanovenia týkajúce sa antikoncepcie. Nepomohol ani rovnaký pozmeňovací návrh 12 poslancov a 3 poslankyň SaS, ktorý podali tesne pred rokovaním pléna. Ani nemohol - nebola o ňom žiadna diskusia. O tú zjavne nie je záujem, ba vyslovene nie je vítaná. Z videozáznamu je zjavné, že predsedajúce mu schôdze vôbec neprekážal chaos a neprehľadnosť rokovania v týchto bodoch.

Politická dohoda na úkor žien

Záver je jednoznačný: z hlasovania v Národnej rade priam trčí politická zhoda (a sčasti aj zákulisná dohoda) naprieč celým politickým spektrom. Stlačenie hlasovacieho gombíka zjavne ovplyvnili iné, oveľa „dôležitejšie“ faktory ako ľudské práva žien či právne záväzky nášho štátu. Zdá sa, že práva viac ako polovice ľudí na Slovensku, ale aj kvalita starostlivosti o deti a výchovy budúcich generácií nie sú až také dôležité, aby im poslanci venovali čas sústredenu pozornosť. Aby viedli serióznou verejnú diskusiu a rozhodovali o takej významnej veci otvorene aj principiálne, a nie vo vleku zákulisných ťahov a straníckych dohôd. Všetko nasvedčuje tomu, že otvorenej diskusii na túto tému sa poslanci vyhýbajú podobne ako ministerstvo zdravotníctva. Núkajú sa rôzne vysvetlenia, prečo ministrom Uhliarikovi, jeho strane, celej koalícii aj opozícii tak veľmi záleží na tom, aby si ženy nemohli slobodne vybrať z rôznych druhov antikoncepcie uhrádzanej z verejného poistenia a s plnou zodpovednosťou pristúpiť k svojmu rodičovstvu. Prečo nemajú mať nárok na úhradu lieku či prostriedku, ktorý

pokračovanie na str. 6

Význam prícestných krížov

Niektoré chátrajú, o iné sa ľudia vzorne starajú. Kríže popri slovenských cestách pripomínajú kresťanskú tradíciu krajiny. Samé o sebe majú viacero významov.

Redaktor: „V minulosti ľudia zvyčajne veľa chodievali pešo a tak prícestné kríže stavali preto, aby sa mali kde zastaviť, oddýchnuť si, o pomodliť sa. Etnograf hovorí, že prícestné kríže ľudia vždy stavali na slávu boha, no pritom z rôznych dôvodov. Nielen kvôli miestu na zastavenie, či rozjímanie.“

Michal Hvizd, etnograf: „Či to bolo poďakovanie, za uzdravenie, pripomenutie si nejakého dôležitého javu alebo udalosti v tejto dedine.“

Redaktor: „Väčšina krížov má dlhú tradíciu. Mnohé však zničili hlavne počas vojny, ale i neskôr.“

Michal Hvizd, etnograf: „Najmä pri socializácii dediny, keď sa rozorávali medze, keď sa sceľovali pozemky, vtedy im prekážali v chotároch.“

Redaktor: „Kríže pri cestách sú väčšinou z dreva, hlavne dubového, ktoré najdlhšie vydrží. Podľa gréckokatolíckeho kňaza svoj význam nestratili ani dnes.“

Martin Horňák, gréckokatolícky kňaz: „Mnohí starí rodičia viedli nás alebo aj ostatných ľudí k tomu, že stále keď prejdeš okolo kríža, sa prežehnaj, skôr taká duchovná ochrana pred nebezpečenstvom, ktoré číha na cestách.“

Redaktor: „O prícestné kríže sa starajú potomkovia tých, ktorí ich postavili, ale i cirkev, či obce. V Nižnej Jedľovej pri Svidníku sme našli týchto mužov.“

Juraj Jurina, obyvateľ Nižnej Jedľovej: „Aspoň minimálne dvakrát do roka treba vykosiť, žeby nezarastalo.“

Redaktor: „Napriek tomu aj na severovýchode nájdete prícestné kríže, ktoré po starostlivosti priam volajú.“

Pavol Sivák, TV Markíza, 24.9.2011

Vlastník budovy školy na Jesenského utajený

Kauza okolo budovy školy na Jesenského ulici v Bratislave pokračuje. Už sme vás informovali, že cirkev ju predala súkromnej firme. Problémom je, že ako národnú pamiatku ju mala prednostne ponúknuť štátu, to sa ale nestalo.

14 rokov sa cirkev súdila s hlavným mestom o budovu školy, keď súd vyhrala, predala ju súkromnej firme, hoci predkupné právo mal štát, cirkev ho obišla. Teraz jej hrozí pokuta od 100 do 200 tisíc eur.“

Eva Chudinová, hovorkyňa ministerstva kultúry: „Ministerstvo kultúry spolu s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky už začali preskúmvanie všetkých záležitostí súvisiacich s prechodom vlastníctva.“

Peter Jurkovič, riaditeľ Krajského pamiatkového úradu v BA: „Ak neboli dodržané všetky legislatívne postupy pri predaji, tak platnosť kúpnej zmluvy je spochybniteľná.“

Redaktorka: „Novým majiteľom budovy je firma INUK. Aký zámer má so školou, nikto nevie. Konateľka ani spoločník nekomunikujú.“

Renáta Záhoráková, predsedníčka Rady školy ZŠ na Jesenského ulici v Bratislave: „V ten deň, bol to pondelok, kedy sme sa mali stretnúť tu v Bra-

tislave, už viac nereagoval na SMS-ky, vypol si mobil.“

Redaktorka: „Oficiálne sídlo má mať v tejto bratislavskej budove na Pánskej ceste. Realita je však iná. O firme tu nevedia. Podľa obchodného registra sa zaoberá aj prenájmom nehnuteľností. K záhadnej firme sa nevyjadruje ani cirkev.“

Konferencia biskupov Slovenska: „Ďalšie fungovanie školy bude závisieť od dohody s novým vlastníkom.“

Redaktorka: „Učitelia aj žiaci sú v neistote. Nevedia, či ich nový majiteľ nevystáhuje. Netuší to ani zriaďovateľ.“

Viera Zavřelová, riaditeľka ZŠ na Jesenského ulici v Bratislave: „Čo sa týka cirkvi, myslím si, že všetci sme sklamaní, pretože hlási naozaj morálne postoje, hlási veľkú etiku a sama to nedodríava.“

Tomáš Halán, hovorca MČ BA - Staré Mesto: „V prípade, že škola tam už nebude môcť fungovať, tak všetky deti budú umiestnené v staromestských školách, ktorých je ešte 7.“

Redaktorka: „Aký osud čaká budovu, to dnes nikto nevie povedať. Učitelia aj žiaci tak naďalej musia žiť v neistote.“

**Jana Novotňáková
STV 1, 29.9.2011**

dokončenie zo str. 5

môžu (po)užívať len ony. Ženy predsa tvoria polovicu klientely zdravotných poisťovní a ich finančný príspevok na chod verejného zdravotníctva je rovnocenný príspevku mužov. Ak aj je nižší, je to len ďalší dôkaz diskriminácie žien - tentoraz na trhu práce. Keď však potrebujú zabezpečiť svoje reprodukčné zdravie - a tým naplniť svoje špecifické práva - nemožno vynaložiť ani len malú časť tých peňazí, ktoré samy do systému vkladajú. Ako je to možné v demokratickej krajine?

Najbližšie k realite bude asi to najjednoduchšie vysvetlenie: o rozdelení týchto prostriedkov, a zároveň aj o celkovom prístupe štátu k antikoncepcii, diskutujú a rozhodujú prevažne (a často i výhradne) muži.

Dokedy?

Pravda, 24.9.2011

**Šarlota Pufflerová, Ľubica Trubínová
združenie Občan, demokracia
a zodpovednosť**

Pápež nechce prázdne kostoly

Berlín - Nemeckí katolíci si zaslúžia uznanie za všetko, čo pre svoju krajinu robia. Mali by však pokračovať v úsilí vytvoriť si bližší vzťah k Bohu, povedal včera pápež Benedikt XVI. na omši vo Freiburgu na záver svojej štvordňovej oficiálnej návštevy Nemecka. Na záverečnej omši sa zúčastnilo 90 000 ľudí. „Cirkev má v Nemecku množstvo charitatívnych a sociálnych zariadení, prostredníctvom ktorých odovzdáva lásku k bližným,“ vyhlásil pápež. Najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi však pripomenul klesajúci počet ľudí v kostoloch a ubúdanie veriacich, ktorí v ostatných mesiacoch opúšťajú cirkev i pre odhalenia, že duchovní zneužívali stovky detí a mladých ľudí v Nemecku. Návštevu pápeža v Nemecku okrem škandálu so zneužívaním mládeže duchovnými poznačili aj protesty odporcov proti názorom Vatikánu na homosexualitu, antikoncepciu a ďalšie otázky spoločenského života.

HN, 26.9.2011

Aký osud čaká školu?

Čo bude ďalej? Pýtajú sa učitelia a rodičia detí, ktoré navštevujú jednu zo základných škôl v centre hlavného mesta. Budovu v rámci reštitúcie získala cirkev a vzápätí ju odpredala súkromnej firme. Osud školy je v súčasnosti neistý.

Televízia TA3 vás začiatkom augusta ako prvá informovala o probléme Základnej školy Jesenského v centre Bratislavy. Rodičia detí, ktoré mali v septembri mali nastúpiť do prvej triedy, sa museli na rýchlo rozhodovať pre iné školy. Budova po 14-ročnom súdnom spore pripadla rímsko-katolíckej cirkvi, a zriaďovateľ základnej školy, Staré Mesto, sa rozhodol prvý ročník neotvorit'.

Archívny záznam 6.8.2011

Peter Osuský (OKS), vicestarosta MČ Bratislava – Staré Mesto: „Sme považovali za psychologicky i ľudsky nie dobré, aby sme deti na rok či na dva dali vytvoriť triedny kolektív, a keď si na seba zvyknú, tak potom ich chtiac-nechtiac, pri inom rozhodnutí o nakladaní s budovou, museli rozptýliť.“ Koniec archívneho záznamu

Reportérka TA3: „Cirkev vtedy tvrdila, že otázku ďalšieho využitia budovy ešte neuzavreli. O mesiac ju už vlastnila súkromná firma.“

Natočené: Ľubomír Andrassy, hovorca primátora mesta Bratislava: „Mesto iniciovalo rokovania s rím-

sko-katolíckou cirkvou, chceli sme sa dohodnúť na pravidlách ďalšieho fungovania Základnej umeleckej školy v objektke na Jesenského ulici, na naše veľké prekvapenie sme zistili, že cirkev túto budovu predala, nám takúto informáciu vôbec nedala.“

Obrazovka: Stanovisko Bratislavskej arcidiecézy

„Vzhľadom na to, že farnosť Svätého Martina nemala dostatok finančných prostriedkov na prevádzku a údržbu školy, a je vystavená vysokým nákladom spojeným s údržbou a nevyhnutnou rekonštrukciou Dómu Sv. Martina, pristúpila k odpredaju budovy školy na Jesenského ulici v Bratislave. Prostriedky získané z predaja budú použité v prvom rade na rekonštrukciu Dómu Svätého Martina.“

Reportérka TA3: „Cirkev tvrdí, že ďalšie fungovanie školy bude závisieť od dohody s novým vlastníkom. Na jeho zámery sme sa ho chceli opýtať aj my, ale neúspešne. O stretnutí s novým vlastníkom sa snaží aj Staré Mesto. Okrem iného aj preto, že do budovy v rámci rekonštrukcie investovali vyše milióna korún.“

Natočené: Tomáš Halán, hovorca MČ Bratislava - Staré Mesto: „Staré Mesto bude s novým majiteľom rokovať aj o otázke, ako tieto finančné prostriedky získať naspäť.“

Martina Macková, TA3, 27.9.2011

V dreve lipy sa zjavil Kristus

Ľudia sa modlia pred kusom dreva z lipy! Veriaci z Jedľových Kostolčan v okrese Zlaté Moravce, ale už aj zo širokého okolia, sa chodia modliť na cintorín pred výrez zo starej lipy. Zobrazila sa na ňom podobieň Ježiša Krista a všetci hovoria o zázraku.

„Ľudia sa mi sťažovali, že lipa je príliš veľká a ničím hroby. Tak som sa rozhodol ju dať spiliť a vyrezať do nej sochu Panny Márie,“ opisuje nám starosta Dušan Kazimír. Strom nevypílili, iba z neho spílili a ešte cez víkend sa umelecký rezbár pustil do práce. „Po chvíli mi volal, aby som sa prišiel pozrieť, že tu máme Ježiša,“ spomína si starosta na prekvapivý telefonát.

Skončí v kostole?

Po spílení prvej vrstvy asi storočnej lipy sa v dreve objavil obraz pripomínajúci Ježiša Krista s rozpaženými rukami do nebies. „Je to asi zázrak. Všetci sa z toho tešíme a dúfame, že nám zostane v kostole,“ vraví dôchodkyňa Mária. Výjav zo stromu vyrezali, aby ho zachovali a sochu vytvoril rezbár hlbšie do kmeňa. „Ľudia aj plakali, aj sa modlili, aj ďakovali. Počkáme na pána farára, o tri týždne rozhodne, či dáme tento výjav do kostola. Zatiaľ bude na obecnom úrade,“ rozhodol starosta.

Daniela Starovičová

Plus jeden deň 28/09/2011

Zvláštna hra prírody

Cintorín v Jedľových Kostolčanoch pri Zlatých Moravciach začína pripomínať pútnické miesto. Príroda tam vytvorila bizarný obraz, ktorý pripomína postavu Krista. Takáto postava Ježiša známa z obrazov s motívom nanebovstúpenia sa ukrývala pod kôrou storočnej lipy. Mladý rezbár chcel do stromu vyrezať plastiku Panny Márie, no keď prvý raz zapíliť a naskytnol sa mu tento pohľad, zarazil sa.

Peter Šrank, rezbár: „Že nejaké hnilé je to drevo, že asi som dokončil prácu a potom som išiel bližšie k tomu, tak mi to akože niečo pripomínalo vlastne toho Krista.“

Redaktor: „Hoci rezbár napokon zhotovil aj plastiku Božej Matky, na cintorín okamžite začali chodiť húfy

zbožných žien obdivovať najmä záhadný obraz. Nič podobné ešte nevideli.“

Emília Beňová, veriaca: „Také dojímavé doslova až slzy vyšli do očí.“

Katarína Bugárová, kostolníčka: „Nabehli mi zimomriavky, bola som z toho užasnutá.“

Dušan Kazimír, starosta obce: „Podaktorí plakali, podaktorí sa prežehnávali, viete ako takáto situácia keď sa vyskytne.“

Katarína Bugárová, kostolníčka: „Bola som akože vďačná aj tomu pánovi majstrovi, že to nepoškodil a že práve taký rez urobil, že sa to tam objavilo.“

Redaktor: „Aj dnes sme na cintoríne našli ženy a mužov, ktorí sa prišli

na zvláštny asi 50 centimetrov vysoký výjav nanebovstúpeného Krista pozrieť a pomodliť sa. Niektorí hovoria o malom zázraku, či zvláštnom znamení. Iní jednoducho obdivujú prírodu za jej vynaliezavosť.“

Peter Šrank, rezbár: „Bol som fakticky prekvapený akože v dreve človek nájde hocičo, ale toto bolo akože také konkrétnejšie, také zaujímavějšíe.“

Katarína Bugárová, kostolníčka: „Skutočne sa stávajú rôzne divy a rôzne odkazy dostávame.“

Redaktor: „Čo si o prírodnom výjave myslí miestny pán farár, to sme sa nedozvedeli, pretože na dlhšie odcestoval. Keď sa vráti spolu so starostom rozhodnú čo bude s objavom ďalej. Pravdepodobne však bude zdo-
bit' miestny kostol.“

Karol Mindák, TV Markíza, 26.9.2011

Senica: Rekonštrukcia námestia

Samospráva Senice finišuje s rekonštrukciou námestia. Objavil sa však problém. Na obnovu sôch, nachádzajúcich sa v centre, neostali peniaze. Radní teraz chcú, aby opravu historických pamiatok financovali občania sami.

Pozeráte sa na takmer dokončené centrum Senice a toto sú dobové sochy, ktoré treba opraviť tiež. Projekt s ich reštaurovaním nerátal.

Katarína Vrlová, prednostka MsÚ v Senici: „Sochy sú vo vlastníctve katolíckej cirkvi, takže nemohli sme ich zahrnúť do našej žiadosti.“

Redaktor: „O novú tvár sôch sa môžu postarať samotní obyvatelia. V najbližších dňoch štartuje verejná zbierka.“

Katarína Vrlová, prednostka MsÚ v Senici: „Máme záujem, aby to námestie komplexne vypadalo.“

Redaktor: „Celkovo potrebuje mesto na obnovu pamiatok takmer 8000 eur. Radní z rozpočtu uvoľnili 1000-ku. Podobný príspevok pridala aj trnavská župa. Nedáte nič?“

Obyvateľka Senice: „Ale tak podľa možností. Nejakých pár euro áno.“

Obyvateľ Senice: „Jak budem moci. 5-10 eur.“

Obyvateľka Senice: „Určite nie.“

Redaktor: „S obnovou sochy Panny Márie z 18. storočia už začali. Práce na zvyšných dvoch historických pamiatkach odštartujú po prvých príspevkoch vo verejnej zbierke.“

Katarína Vrlová, prednostka MsÚ v Senici: „Ktorá by mala v našom meste trvať do konca roka.“

Redaktor: „Pri vyhlasovaní peňažných zbierok v meste je potrebný súhlas obvodného úradu. Žiadateľ musí splniť podmienky.“

Štefan Huťša, prednosta Obvodného úradu v Senici: „Miesta zbierok, na aký účel a zriadený osobitný účet.“

Redaktor: „Mesto chce s reštaurovaním sôch finišovať do konca roka. Závisieť to bude od počasia a finančných príspevkov občanov.“

Tomáš Bukovský, STV 1, 28.9.2011

Odluka náboženstva od firiem

Radšej poctivý manažment a inovácie ako ideológia či heslá o „winning culture“

Majú vlastné rituály, vytvárajú mytológiu, špeciálny etický systém, nedotknuteľné symboly. A vedú ich ľudia, okolo ktorých sa vytvára nadľudská aura. Reč nie je o žiadnej cirkvi, náboženskom združení či sekte. Ale o mnohých firmách, ktoré sa pri budovaní korporátnej kultúry a motivovaní svojich zamestnancov správajú trochu ako spomínané sekty.

Najviac to platí o rôznych makléřských alebo multi-level marketingových firmách, kde platí, že ak sa má zmanipulovať klient na kúpu produktu, ktorý nepotrebuje, treba najprv „vymyť mozog“ predajcovi. Napríklad rečami o výnimočnej šanci na zmenu života a lákaním na úspech obrázkami nadšených tvári biznismenov, za ktoré by sa nemuseli hanbiť ani „vesmíri ľudia“.

No skryté, implicitné náboženstvo (ako to nazývajú teoretici), možno nájsť aj vo firmách zvučných mien, ktoré predávajú špičkové produkty alebo služby. Ide napríklad o firemné eventy, ktoré bez preháňania pripomínajú seansu turíčného spoločenstva. Aj mnohé motivačné školenia a prednášky koučov sa nápadne podobajú na duchovné cvičenia.

Príbehy o tom, ako firmy „vymývajú mozgy“, ponúkame v téme týždňa. To, čo takéto extrémnejšie formy motivačného manažmentu spája, dávno zreteľne popísal Immanuel Kant. Ide o porušenie princípu, podľa ktorého človek nemá byť prostriedkom v rukách druhých, ale vždy cieľom.

Niektorí teoretici hovoria, že každý človek je prirodzene náboženský tvor. Že každý potrebuje niečomu veriť, mať vzory, rituály. A ak ich nenájde v explicitnom náboženstve, objaví ich niekde inde. Keď firmy nabádajú svojich zamestnancov, aby sa spolu pochytili za ruky a oslavovali veľkú „firemnú rodinu“, alebo keď takmer v tranze vykrikujú korporátne heslá o úspechu, nie je to nič iné ako či už vedomé alebo nevedomé zneužitie tohto pravidla.

To, čo by pomohlo všetkým zúčastneným, je odluka „náboženstva“ od korporátneho sveta. Firmy by vďaka tomu stratili ilúziu, že poctivý manažment a inovácie sa dajú nahraďovať ideológiou či heslami o „winning culture“. A, samozrejme, pre zamestnancov je lepšie hľadať životné istoty v niečom stabilnejšom ako v podniku, ktorému sa dnes darí, no už zajtra môže skrachovať.

**Pavol Kubík
Trend 29.9.2011**

Cirkvi oddelia od štátu

Česká vláda sa rozhodla. A čo my?

Česká vláda odsúhlasila návrh majetkového vyrovnania s cirkvami. Zhodli sa na ňom všetky vládne strany. Teraz ho musí schváliť ešte parlament. Po odškodnení cirkví by mali prísť v roku 2030 o štátne dotácie. Čo na to naši politici?

Návrh zákona hovorí o vyplatení 2,4 miliardy eur a vrátení lesov a polí za ďalšie tri miliardy cirkvám. Zároveň by štát od januára 2013 ešte 17 rokov vyplácal mzdy duchovným. V prvých troch rokoch by to bolo asi 60 miliónov eur ročne, potom by sa suma znížovala o päť percent. V roku 2030 by boli cirkvi v Českej republike definitívne odlúčené od štátu. U nás sú názory politikov na oddelenie cirkví od štátu rozdielne.

„Existuje viac modelov spolupráce medzi cirkvami a štátom, ale je potrebné hľadať taký, ktorý bude výhodný pre všetky zúčastnené strany,“ povedal predseda KDĽ Ján Figel’.

U nás priama daň?

„Skôr by sme mohli uvažovať o asignačných daniach ako predstupni tej budúcnosti,“ hovorí zase podpredseda Smeru Dušan Čaplovič. Každý by tak mohol adresne určiť, ktorej cirkvi časť jeho dane pôjde. Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik otvorenie otázky financovania cirkví víta. „Sme na začiatku tohto procesu. Katolícka cirkev sa nebráni takýmto rozhovorom, politické strany tiež deklarujú záujem, čiže je potrebné si sadnúť za stôl,“ vyhlásil. **(ijk, dh), Plus jeden deň 29.9.2011**